

สรุปผลการทดสอบเครื่องมือวิจัยและแบบสอบถามประเมินความรู้และเจตคติ

ในการป้องกันภาวะโลหิตจางในเด็กวัยเรียน

ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนชั้น ป.5 ที่ตอบแบบทดสอบความรู้ และเจตคติในการป้องกันภาวะโลหิตจางในเด็กวัยเรียน จำนวน 200 คน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)
1. เพศ	(200)
ชาย	98 (49.0%)
หญิง	102 (51.0%)
2. อายุ (ปี เดือน)	
ค่าเฉลี่ย±ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	11.3±0.68
ค่ามัธยฐาน (ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด)	11.3 (9-15.3)
3.1 น้ำหนัก (กก.)	
ค่าเฉลี่ย±ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	39.1±12.6
ค่ามัธยฐาน (ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด)	36 (20-91)
3.2 ส่วนสูง (ซม.)	
ค่าเฉลี่ย±ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	146.1±9.1
ค่ามัธยฐาน (ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด)	146 (124-197)
4. ประวัติการมีประจำเดือนของนักเรียนหญิง	(102)
ไม่มี	85 (83.3%)
มี	17 (16.7%)
5. รู้จักภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก	(200)
ไม่รู้จัก	87 (43.5%)
รู้จัก	113 (56.5%)
6. รู้จักภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	(113)
ครอบครัว	25 (22.1%)
เพื่อน	1 (11.5%)
ครู	90 (79.6%)
แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	65 (57.5%)
อสม.	21 (18.6%)
โทรทัศน์	22 (19.5%)
วิทยุ หอกระจายข่าวหมู่บ้าน	1 (0.9%)
หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร	8 (7.1%)
หนังสือเรียน แผ่นพับ	11 (9.7%)
บอร์ด นิทรรศการ	4 (3.5%)

สื่อออนไลน์ (Internet Google)	21 (18.6%)
-------------------------------	------------

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)
7. ประวัติการทานยาเสริมธาตุเหล็กในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา	(113)
ไม่ทาน	8 (7.1%)
ทาน	105 (92.9%)
8. รู้จักโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย	(200)
ไม่รู้จัก	165 (82.5%)
รู้จัก	35 (17.5%)
9. รู้จักโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	(35)
ครอบครัว	11 (31.4%)
เพื่อน	6 (17.1%)
ครู	13 (37.1%)
แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	25 (71.4%)
อสม.	10 (28.6%)
โทรทัศน์	6 (17.1%)
วิทยุ หอกระจายข่าวหมู่บ้าน	0
หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร	5 (14.3%)
หนังสือเรียน แผ่นพับ	6 (17.1%)
บอร์ด นิทรรศการ	1 (2.9%)
สื่อออนไลน์ (Internet Google)	8 (22.9%)
10. เพื่อนหรือญาติเป็นโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย	(35)
ไม่มี	19 (54.3%)
มี	16 (45.7%)
10.1 มีเพื่อนเป็นโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย	
ไม่มี	
มี	
10.2 มีญาติเป็นโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย	
ไม่มี	
มี	

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)
11. ช่องทางที่ต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะโลหิตจางมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	(200)
ครอบครัว	53 (26.5%)
เพื่อน	16 (8.0%)
ครู	116 (58.0%)
แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	166 (83.0%)
อสม.	64 (32.0%)
โทรทัศน์	42 (21.0%)
วิทยุ หอกระจายข่าวหมู่บ้าน	8 (4.0%)
หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร	15 (7.5%)
หนังสือเรียน แผ่นพับ	15 (7.5%)
บอร์ด นิทรรศการ	8 (4.0%)
สื่อออนไลน์ (Internet Google)	94 (47.0%)

แบบทดสอบ	ค่า Cronbach's alpha
แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก	0.6541
แบบทดสอบเจตคติต่อการป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก	0.7244
แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย	0.6535
แบบทดสอบเจตคติต่อการป้องกันโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย	0.7090

ทดสอบความรู้เกี่ยวกับภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก (นักเรียนชั้น ป.5 จำนวน 200 คน)

ข้อที่	การรับรู้เกี่ยวกับภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก	ตอบถูก	ตอบผิด
1	ธาตุเหล็กมีความสำคัญมากต่อการสร้างเม็ดเลือดแดง	177 (88.5%)	23 (11.5%)
2	ภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก คือภาวะที่ร่างกายมีจำนวนเม็ดเลือดแดงต่ำกว่าปกติ	181 (90.5%)	19 (9.5%)
3	ภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กเป็นโรคที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม	85 (42.5%)	115 (57.5%)
4	การตรวจเลือดจะทำให้รู้ว่าร่างกายมีภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก	188 (94.0%)	12 (6.0%)
5	เมื่อร่างกายมีภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กเป็นระยะเวลานาน จะส่งผลทำให้ร่างกายเจริญเติบโตช้ากว่าปกติ	154 (77.0%)	46 (23.0%)
6	เพศหญิงมีการสูญเสียธาตุเหล็กส่วนหนึ่งทางประจำเดือน	143 (71.5%)	57 (28.5%)
7	อาหารที่มีธาตุเหล็กสูง ได้แก่ ไข่ เนื้อสัตว์ เลือด ตับ	174 (87.0%)	26 (13.0%)
8	ไม่ควรทานนมพร้อมมื้ออาหาร เพราะแคลเซียมในนมจะทำให้การดูดซึมธาตุเหล็กจากอาหารลดลง	113 (56.5%)	87 (43.5%)
9	การทานยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก ทำให้ร่างกายมีการสร้างเม็ดเลือดแดงลดลง	158 (79.0%)	42 (21.0%)
10	เด็กนักเรียนควรทานยาเสริมธาตุเหล็กสัปดาห์ละ 1 เม็ดเพื่อป้องกันการเกิดภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก	176 (88.0%)	24 (12.0%)

ทดสอบเจตคติต่อการป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก

ข้อที่	เจตคติต่อการป้องกัน	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	ฉันรู้สึกกังวลว่าร่างกายจะเกิดภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก	62 (31.0%)	56 (28.0%)	76 (38.0%)	3 (1.5%)	3 (1.5%)
2	ฉันรู้สึกว่าภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กมีผลเสียต่อร่างกาย	77 (38.5%)	79 (39.5%)	34 (17.0%)	5 (2.5%)	5 (2.5%)
3	ถ้าไม่สบาย ฉันจะตรวจเลือด เพื่อตรวจดูว่ามีภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กหรือไม่	65 (32.5%)	72 (36.0%)	48 (24.0%)	12 (6.0%)	3 (1.5%)
4	ฉันจะรู้สึกอับอาย ถ้าตรวจพบว่าตนเองมีภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก	19 (9.5%)	29 (14.5%)	55 (27.5%)	59 (29.5%)	38 (19.0%)
5	ถึงแม้ฉันจะทานอาหารทุกมื้อ ก็มีโอกาสดังกล่าวโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กได้	36 (18.0%)	70 (35.0%)	64 (32.0%)	21 (10.5%)	9 (4.5%)
6	ฉันคิดว่าภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กสามารถป้องกันได้	51 (25.5%)	56 (28.0%)	62 (31.0%)	18 (9.0%)	13 (6.5%)
7	ฉันจะทานอาหารที่มีธาตุเหล็กสูง เช่น ไข่ เนื้อสัตว์ ตับ เพื่อไม่ให้เกิดภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก	87 (43.5%)	57 (28.5%)	39 (19.5%)	11 (5.5%)	6 (3.0%)
8	ฉันรู้ว่าผัก ผลไม้ มีประโยชน์ในการป้องกันการเกิดภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก แต่ฉันก็ไม่ทาน	18 (9.0%)	21 (10.5%)	37 (18.5%)	45 (22.5%)	79 (39.5%)
9	ฉันไม่ชอบทานยา ดังนั้นถ้าคุณครูแจกยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กให้ทาน ฉันก็จะไม่ทาน	4 (2.0%)	8 (4.0%)	19 (9.5%)	54 (27.0%)	115 (57.5%)
10	ฉันจะไม่มาโรงเรียน ในวันที่โรงเรียนมีโครงการตรวจเลือดหาภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก	8 (4.0%)	2 (1.0%)	17 (8.5%)	42 (21.0%)	131 (65.5%)

ทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย

ข้อที่	การรับรู้เกี่ยวกับโรคเลือดจางธาลัสซีเมีย	ตอบถูก	ตอบผิด
1	ผู้ที่เป็นโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียจะได้รับความผิดปกติทางพันธุกรรมจากพ่อและแม่	115 (57.5%)	85 (42.5%)
2	เราสามารถแยกความแตกต่างระหว่างคนปกติกับผู้ที่เป็พหะของโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียได้ โดยดูจากรูปร่างหน้าตา	92 (46.0%)	108 (54.0%)
3	ผู้ที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง เป็นพหะของโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียได้	52 (26.0%)	148 (74.0%)
4	ผู้ที่เป็นพหะของโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียสามารถถ่ายทอดความผิดปกติทางพันธุกรรมไปยังลูกได้	155 (77.5%)	45 (22.5%)
5	ผู้ที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงแต่งงานกับผู้ที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ลูกจะไม่มีโอกาสเป็นโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย	79 (39.5%)	121 (60.5%)
6	ผู้ที่เป็นพหะของโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียแต่งงานกับผู้ที่เป็นพหะของโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย ลูกจะมีโอกาสเป็นโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย	162 (81.0%)	38 (19.0%)
7	ครอบครัวที่มีลูกคนแรกเป็นโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียแล้ว ลูกคนที่สองจะไม่มีโอกาสเป็นโรคอีก	131 (65.5%)	69 (34.5%)
8	เด็กที่เป็นโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียชนิดรุนแรง จะเตี้ย ซีด ตับ ม้ามโต และจะต้องเติมเลือดตลอดชีวิต	168 (84.0%)	32 (16.0%)
9	การตรวจเลือดหาโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียเป็นเรื่องของผู้หญิง ผู้ชายไม่จำเป็นต้องตรวจ	63 (31.5%)	137 (68.5%)
10	สามีและภรรยาที่เป็นพหะหรือเป็นโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียทั้งคู่ เมื่อรู้ว่าตั้งครรภ์ ให้รีบไปฝากครรภ์ทันที	164 (82.0%)	36 (18.0%)

ทดสอบเจตคติต่อการป้องกันโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย

ข้อที่	เจตคติต่อการป้องกันโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	โรคโลหิตจางธาลัสซีเมียเป็นโรคที่น่ารังเกียจ	11 (5.5%)	18 (9.0%)	75 (37.5%)	43 (21.5%)	53 (26.5%)
2	ทุกคนควรตรวจเลือดก่อนแต่งงาน	70 (35.0%)	52 (26.0%)	60 (30.0%)	13 (6.5%)	5 (2.5%)
3	ถ้าฉันเป็นพาหะของโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย ฉันจะเก็บเป็นความลับ จะไม่บอกใคร โดยเฉพาะเพื่อนสนิท หรือแฟนของฉัน	13 (6.5%)	7 (3.5%)	24 (12.0%)	66 (33.0%)	90 (45.0%)
4	ครอบครัวของฉันไม่มีใครเป็นโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย ฉันจึงไม่จำเป็นต้องตรวจเลือด	10 (5.0%)	5 (2.5%)	40 (20.0%)	71 (35.5%)	74 (37.0%)
5	ฉันไม่อยากมีลูกเป็นโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย	11 (5.5%)	19 (9.5%)	56 (28.0%)	48 (24.0%)	66 (33.0%)
6	ฉันจะรู้สึกกังวล ถ้าหากตรวจเลือดแล้วพบว่าตนเองเป็นพาหะของโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย	55 (27.5%)	69 (34.5%)	59 (29.5%)	11 (5.5%)	6 (3.0%)
7	ฉันจะไม่มาโรงเรียน ในวันที่โรงเรียนมีโครงการตรวจเลือดโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย	5 (2.5%)	10 (5.0%)	16 (8.0%)	51 (25.5%)	118 (59.0%)
8	หากฉันแต่งงานกับผู้ที่ เป็นพาหะหรือเป็นโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย ฉันก็จะไม่ตรวจเลือด	4 (2.0%)	8 (4.0%)	25 (12.5%)	58 (29.0%)	105 (52.5%)
9	ฉันไม่สนใจว่าฉันและแฟนจะเป็นพาหะของโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียหรือไม่	13 (6.5%)	13 (6.5%)	52 (26.0%)	56 (28.0%)	66 (33.0%)
10	การมีลูกเป็นโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย ไม่ได้เป็นภาระของครอบครัว	22 (11.0%)	25 (12.5%)	77 (38.5%)	34 (17.0%)	42 (21.0%)